

neering Chemistry a folyóirat megjelenése előtt hónapokkal közreadja a cikkek különlenyomatát/.

RÖVID KÖZLEMÉNYEK ÉS SZERKESZTŐSÉGI LEVELEK

Néhány folyóirat /Science, Nature stb./ bevezette ezt a formát a jelentős kutatásokról szóló gyors tájékoztatásra, majd továbbfejlesztéseként kialakult az alig szerkesztett cikkek gyors közreadása /pl. Tetrahedron Letters 4 hetes átfutási idővel publikál/. A közhit szerint az előzetes közlemények, un. levelek később teljes terjedelemben megjelennek, de a Physics Reviews Letters kimutatta, hogy csak a cikkek 80%-a jut e sorsra.

A KUTATÓK KÖZÖTTI EGYÉNI KOMMUNIKÁCIÓ

A tudomány és ipar egy-egy ágában általában néhány nagy uttörő egyéniség alakítja az uralkodó véleményt, és ezek egymással "láthatatlanul, de együtt" /invisible college/ szoros kapcsolatban vannak. E kapcsolat formája pl. különlenyomatok küldése, szeminárium, nyári iskola, meghívás stb. Közvetlen információs lánc alakul ki intézettől-intézetig, csoporttól-csoportig, és aránylag rövid idő alatt elterjed az új információ mintegy megoldva a kommunikációs válságot.

/UNESCO Bulletin for Libraries, 27.k. 4.sz. 1973. p.205-207./



Kísérletek a könyvtárközi kölcsönzésben

Minden könyvtár célja, hogy javítson szolgáltatásain. Az egyik kanadai egyetemi könyvtár is e cél jegyében folytatott két kísérletet. Az első kísérletben összevetették az angol /National Lending Library of Science and Technology/ és különböző kanadai intézetek könyvtárközi kölcsönzését. 1971-1972 telén hetente 10-10 könyvtárközi kölcsönzési kérelmet /folyóiratcikkek iránti kéréseket/ kiemeltek a normál menetből, ötöt az NLLST, ötöt kanadai intézetek kaptak. 50-50 kérelem elintézését a teljesítés százaléka, ideje, költségei szempontjából részletesen elemezték.

Másik kísérletükkel az új technika alkalmazását: a Xerox-telecopier kísérleti üzemeltetését vizsgálták. A gépet a könyvtárak általában a magas költségek miatt nem alkalmazzák, azt a kísérlet idejére bérbevették; a kanadai Országos Tudományos Könyvtár viszont rendelkezett a berendezéssel és hajlandó volt a kísérletben részt venni.

A sürgősnek nyilvánított és viszonylag rövid cikkek iránti kérélmeket kiemelték a szokásos munkafolyamatból. Ezeket a központi címjegyzékben behasonlították, hogy megvannak-e az Országos Tudományos Könyvtár állományában. A kívánságot telexen továbbították, jelezve, hogy telemásolatot kérnek. A könyvtár telefonon jelezte, hogy adásra kész. A kezelés igen egyszerű, a gép mellett csak a kész papírok cseréjéhez kell ügyelet. A kapott telemásolatok szolgáltatási ideje fél órától 3 napig terjedt /összesen 8 kérelmet bonyolítottak így le/. A 3 nap oka az volt, hogy a kért folyóiratot a könyvtártól távol raktározták. Maga a közlés laponként 4-6 perc. A 6 perces közlés jobb másolatot adott, a többi a szabályos fotokópiánál valamivel gyengébb minőségű volt.

A kölcsönzőknek oldalanként 6 dollárt számoltak. A sürgősen keresett tudományos anyagnál a gyorsaság megéri a költségeket!

/Canadian Library Journal, 30.k. 1.sz. 1973. p.38-41./

